

SGK Yönünden Yoklama İşlemleri Ne İçin Yapılır?

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Sirküler No: 1224

Tarih: 07.04.2025

Kısa Cevap

Yoklama işlemlerinin amacı; gelir veya aylık almakta iken **ölen ya da alma koşullarını kaybedenlerin zamanında belirlenmesi**, ödemelerin durdurulması ve varsa yersiz ödemelerin tahsil edilmesidir. SGK bu tespiti kurum kayıtlarının taranması, banka ve PTT şubelerine yoklama yaptırılması, belge istenmesi ve denetim memurlarının mahallinde incelemesi yollarıyla yapar.

Yoklamanın Amacı

SGK yönünden yoklama işlemlerinin amacı; gelir veya aylık almakta iken ölen ya da gelir ve aylık alma koşullarını kaybedenlerin zamanında belirlenerek, öncelikle bunlar adına yapılan ödemelerin durdurulmasını, daha sonra da gelir ve aylığın kesilerek varsa yersiz olarak yapılan ödemelerin ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilmesini sağlamaktır.

Kontrol Edilen Hususlar

Gelir ve aylık alma şartlarının devam etmesi ile ilgili olarak SGK tarafından yürütülecek işlemler aşağıdaki hususları kapsar.

- Sürekli iş göremezlik geliri alanlar için, sürekli iş göremezlik durumlarının devam ettiği.
- Vazife malûllüğü aylığı ile malûllük sigortasından aylık alanlar için; 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olmadıkları, yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmadıkları ile malûllük durumlarının devam ettiği.
- Yaşlılık aylığı bağlananlar için; 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olmadıkları, yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmadıkları ile 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olmakla birlikte sosyal güvenlik destek primine tabi oldukları.

- Ölüm geliri veya ölüm aylığı alanlar için; sigortalının dul eşinin yeniden evlenmediği, reşit duruma girmemiş çocukların hayatta bulundukları, 18 yaşını doldurmuş erkek çocuklardan lise ve dengi öğrenim yapanların 20 yaşına, yüksek öğrenim yapanların 25 yaşına kadar öğrencilik durumlarının devam ettiği, kız çocukların evlenmedikleri, malûl çocukların çalışma gücündeki kayıp oranının en az %60 olduğu,
- 5510 sayılı Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmadığı veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık almadığı.
- Ana ve babasının her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olduğu ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve aylık bağlanmadığı.
- Eş ve kız çocuklarından eşinden boşandığı hâlde, boşandığı eşiyle fiilen birlikte yaşamadığı,
- Kendisi ve hak sahiplerinin hayatta oldukları.

Kayıt Taraması ve Belge İstenmesi

Gelir ve aylık sahiplerinin 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olup olmadıkları ile 5510 sayılı Kanuna göre başka bir gelir veya aylık alıp almadıkları Sosyal Güvenlik Kurumunun ve diğer kurum ve kuruluşların ilgili kayıtlarının belirli dönemlerle taranması ile tespit edilir.

Türk Vatandaşı olmayan ve SGK'dan aylık veya gelir alan kişilerin aylık ve gelir alma şartlarının devam edip etmediği hususunun tespiti için SGK tarafından belge istenebilir.

Yoklama Yöntemleri

SGK gerekli gördüğü zaman ve hâllerde belirleyeceği yöntemlerle gelir veya aylık alanlarla bunların veli, vasi, kayyım ve vekillerinin, yukarıda yer alan bilgilerinin tespiti amacıyla yoklama yaptırabilir. Yoklama işlemi gelir veya aylık ödeyen bankalar veya PTT şubelerine de yaptırılabilir.

SGK tarafından, gelir veya aylık alma şartlarının devam edip etmediğinin tespiti amacı ile gerekli görülen hâllerde kendi mevzuatına göre kayıt veya tescil yapan ilgili kurum, kuruluş ve birlikler veya vergi dairelerinden usulüne göre düzenlenmiş belge istenebilir.

Gelir ve aylık almakta olan çocukların öğrencilik niteliğinin devam edip etmediği hususunun tespiti için Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu ile sözleşmeler yapılabilir.

SGK ödemeler kütüğü ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün nüfus kütükleri 15 günü geçmemek üzere belirli periyotlarla karşılaştırılarak, cinsiyet değişikliği, ölümü veya evlenmesi nedeniyle gelir ve aylık alma şartlarını yitirenler tespit edilir.

Bilgi ve Belge İsteme Süresi

5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, döner sermayeli kuruluşlar, diğer gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idareleri ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan münferiden istenilen bilgi ve belgelerin 1 aylık süre içerisinde gönderilmesi gerekmektedir. Bilgi ve belgelerin yapılan tebligata rağmen 1 ay içerisinde gönderilmemesi veya noksan gönderilmesi halinde idari para cezası uygulanır.

Mahallinde İnceleme

SGK denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurları, gelir ve aylık alma şartlarının devam edip etmediğinin, sigortalıların geçici iş göremezlik süresince ve malûliyet aylığı alanların fiilen çalışıp çalışmadığının tespiti hususunu mahallinde inceleme yetkisine sahiptir. Bu belirtilen inceleme, öldüğü hâlde nüfusa tescil edilmeyen gelir ve aylık sahipleri ile boşandığı eşi ile fiilen birlikte yaşamayı sürdüren eş veya kız çocuklar olmak üzere, gelir ve aylık alma şartlarını yitirenlerin tespitini de kapsar.

Rapor İncelemesi Sonucu İptal

SGK denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yürütülen denetim sonucunda; temin edilen yeni sağlık kurulu raporlarının SGK Sağlık Kurulunca incelenmesi sonucu sigortalı ve hak sahiplerinin, malûllük ve iş göremezlik raporlarında belirtilen rahatsızlıklarının mevcut olmadığı ya da mevcut olmasına rağmen gelir ve aylık bağlanmasını gerektiren düzeyde olmadığına karar verilmesi hâlinde, ilgililere bağlanan gelir ve aylıklar başlangıç tarihi itibarıyla iptal edilir, yapılan yersiz ödemeler, ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Sık Sorulan Sorular

Yoklama işlemini kim yapar?

SGK; ayrıca gelir veya aylık ödeyen bankalara ve PTT şubelerine de yaptırabilir.

Ölüm ve evlenme nasıl tespit ediliyor?

SGK ödemeler kütüğü ile nüfus kütükleri, 15 günü geçmemek üzere belirli periyotlarla karşılaştırılır.

İstenen belge süresinde gönderilmezse ne olur?

Tebliğata rağmen 1 ay içinde gönderilmemesi veya noksan gönderilmesi hâlinde idari para cezası uygulanır.

Rapor geçersiz bulunursa aylık ne olur?

Bağlanan gelir ve aylıklar başlangıç tarihi itibarıyla iptal edilir; yersiz ödemeler ilgili mevzuata göre tahsil edilir.

Öğrenci çocukların durumu nasıl kontrol ediliyor?

Öğrencilik niteliğinin devamı için Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu ile sözleşmeler yapılabilir.

Resmî Kaynaklar

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (59, 96 ve 102'nci maddeler)
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu
- Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği (yoklama işlemleri)

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın. prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/	Bordro Outsource Operasyon bizde, ekran ve veri sizde. prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/	Ar-Ge, Teknopark, TEKMER Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri. prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/
---	---	---

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez. prozon.net/hesap-makineleri/	Analiz Merkezi Teknopark ve teşvik analizleri. analiz.prozon.net	Yıllık Parametreler SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl. prozon.net/yillik-parametreler/
--	---	---

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi Beyan ve ödeme günleri tek takvimde. prozon.net/mevzuat-takvimi/	Mevzuat Sirkülerleri Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni. prozon.net/sirkuler/#bulten
---	---

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/sgk-yonunden-yoklama-islemleri-ne-icin-yapilir-2/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 06:32 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net